

- Strona internetowa Rzecznika Praw Pacjenta: www.gov.pl/web/rpp/
- Telefon do Rzecznika Praw Pacjenta: 800 190 590
- Biuro Rzecznika Praw Pacjenta:

ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa
kancelaria@rpp.gov.pl
tel: (22) 532 - 82 - 50
fax: (22) 506 - 50 - 64

1. Prawo do **świadczeń** zdrowotnych

Udzielanie **świadczeń** zdrowotnych

Masz prawo do świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualnym stanem wiedzy medycznej.

Osoby wykonujące zawód medyczny (jak lekarz, lekarz dentyista, pielęgniarka, położna, fizjoterapeuta, ratownik medyczny, diagnosta laboratoryjny) mają obowiązek udzielać Ci świadczeń zdrowotnych z należytą starannością oraz zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane w pomieszczeniach i przy użyciu urządzeń spełniających obowiązujące wymagania fachowe i sanitarne.

Prawo do natychmiastowego udzielenia **świadczeń** zdrowotnych

PAMIĘTAJ! W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia, masz prawo do uzyskania natychmiastowej pomocy medycznej.

W przypadku porodu pacjentka ma prawo do natychmiastowego uzyskania świadczeń zdrowotnych z nim związanych.

Prawo do opinii innego lekarza

Masz prawo żądać, aby lekarz udzielający Ci świadczeń zdrowotnych zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie.

- Twoje żądanie powinno zostać odnotowane w dokumentacji medycznej.
- Lekarz może odmówić, jeżeli uzna żądanie za bezzasadne. Ma on wówczas obowiązek odnotować odmowę w Twojej dokumentacji medycznej.
Zasady te stosuje się także do pielęgniarki (położnej) w zakresie zasięgnięcia opinii innej pielęgniarki (położnej).

2. Prawo do informacji

Masz prawo do uzyskania od lekarza przystępnej informacji o swoim stanie zdrowia. Lekarz powinien przekazać Ci informacje o rozpoznaniu, proponowanych i możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych oraz dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania, a także o wynikach leczenia i rokowaniu.

Jeżeli nie chcesz być poinformowany o wszystkich lub niektórych faktach dotyczących Twojego stanu zdrowia, masz prawo żądać, aby lekarz nie udzielał Ci takich informacji.

PAMIĘTAJ! Masz prawo wskazać osobę lub osoby, którym lekarz będzie udzielał informacji o Twoim stanie zdrowia i leczeniu.

3. Prawo do **wyrażania** zgody na udzielenie **świadczeń** zdrowotnych

Masz prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody – po uzyskaniu od lekarza wszystkich informacji o stanie zdrowia i proponowanym leczeniu.

W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko, zgodę wyraża się w formie pisemnej. W każdej innej sytuacji zgodę lub sprzeciw możesz wyrazić ustnie.

PAMIĘTAJ! Bez Twojej zgody może zostać przeprowadzone badanie lub udzielone inne świadczenie zdrowotne tylko wówczas, gdy znajdujesz się w stanie, który wymaga niezwłocznej pomocy lekarskiej albo gdy zwłoka groziłaby Ci niebezpieczeństwem utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia.

4. Prawo do tajemnicy informacji

PAMIĘTAJ! Osoby wykonujące zawód medyczny mają obowiązek zachować w tajemnicy wszelkie związane z Tobą informacje, w tym o Twoim stanie zdrowia, które uzyskały w związku z wykonywaniem zawodu.

Możesz jednak wyrazić zgodę na ujawnienie takich informacji. Bez Twojej zgody lekarz lub inna osoba wykonująca zawód medyczny mogą ujawnić informacje z Tobą związane tylko, gdy:

- zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji związanych z udzielaniem Ci świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń;
- zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla Twojego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób;
- tak stanowią przepisy odrębnych ustaw;
- dzieje się to w ramach postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych.

Osoby wykonujące zawód medyczny są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta.

5. Prawo do **zgłaszania niepożądanych działań** produktów leczniczych

Każde niekorzystne i niezamierzone działanie produktu leczniczego możesz zgłosić:

- osobie wykonującej zawód medyczny (np. lekarzowi, pielęgniarce, farmaceucie),
- Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych,
- podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu. Wszelkie informacje dotyczące sposobu zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych znajdziesz na stronie internetowej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych <http://www.urpl.gov.pl/pl> – w zakładce Produkty lecznicze, w podzakładce Monitorowanie bezpieczeństwa leków.

6. Prawo do **zgłaszania** sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza

Niektóre opinie albo orzeczenia wydawane przez lekarza mogą mieć wpływ na Twoje prawa lub obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów. Przykładem takiej opinii/orzeczenia może być zaświadczenie o braku przeciwwskazań do korzystania z określonego rodzaju świadczeń zdrowotnych w uzdrowisku czy orzeczenie o istnieniu przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego.

Jeżeli nie zgadzasz się z treścią takiego orzeczenia lub opinii, a postępowanie odwoławcze w odniesieniu do opinii i orzeczeń nie jest uregulowane w odrębnych przepisach prawa, możesz wnieść sprzeciw do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta.

Sprzeciw należy wnieść w terminie 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza orzekającego o Twoim stanie zdrowia.

Wszelkie praktyczne informacje, a także przykładowy katalog opinii lub orzeczeń lekarskich, od których możesz wnieść sprzeciw do Komisji Lekarskiej, znajdziesz na stronie internetowej Rzecznika Praw Pacjenta [Sprzeciw wobec opinii/orzeczenia lekarza](#).

7. Prawo do dokumentacji medycznej

Masz prawo do dostępu do swojej dokumentacji medycznej, czyli dokumentów dotyczących Twojego stanu zdrowia i udzielonych Ci świadczeń zdrowotnych.

Dokumentacja może być udostępniona:

- do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych;
- poprzez sporządzenie jej wyciągów, odpisów, kopii lub wydruku;
- poprzez wydanie oryginału za pokwitowaniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu (o ile zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie Twojego życia lub zdrowia);

- za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- na informatycznym nośniku danych.

PAMIĘTAJ! Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych ma obowiązek udostępnienia dokumentacji medycznej również osobie przez Ciebie upoważnionej.

WAŻNE! Pierwsza kopia dokumentacji jest wydawana nieodpłatnie.

8. Prawo do poszanowania **intymności i godności**

Świadczenia zdrowotne powinny być udzielane z poszanowaniem Twojej intymności i godności.

Prawo do poszanowania godności obejmuje także prawo do umierania w spokoju i godności. Pacjent znajdujący się w stanie terminalnym ma prawo do świadczeń zdrowotnych zapewniających łagodzenie bólu i innych cierpień.

Obecność osoby bliskiej podczas udzielania **świadczeń** zdrowotnych

- **PAMIĘTAJ!** Masz prawo, aby przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych towarzyszyła Ci osoba bliska (członek rodziny lub inna wskazana przez Ciebie osoba).
- **PAMIĘTAJ!** Jako rodzic masz prawo być obecny przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych Twojemu dziecku.

Personel medyczny może odmówić obecności osoby bliskiej jedynie w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na Twoje bezpieczeństwo zdrowotne. Taka odmowa musi zostać odnotowana w dokumentacji medycznej.

9. Prawo do poszanowania **życia** prywatnego i rodzinnego

Przebywając w szpitalu masz prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.

Prawo to przysługuje Ci również, jeżeli przebywasz w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym opiekuńczo-leczniczym lub rehabilitacji leczniczej czy hospicjum.

Dodatkowa opieka **pielęgnacyjna**

Masz prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, czyli opieki, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych – w tym także opieki sprawowanej nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu i połogu. Prawo to daje możliwość m.in. towarzyszenia pacjentce przy porodzie czy przebywania rodziców z dzieckiem podczas jego hospitalizacji.

Jeżeli realizacja tego prawa wiąże się z kosztami, jakie musi ponieść szpital lub inny podmiot udzielający stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, może on pobrać opłatę rekompensującą rzeczywiste koszty. Informacja o wysokości opłaty oraz sposobie jej ustalenia jest jawna i podlega udostępnieniu w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych.

Nie podlega natomiast opłatom pobyt wraz z pacjentem małoletnim (lub posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności) jego przedstawiciela ustawowego (albo opiekuna faktycznego).

10. Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej

Przebywając w szpitalu lub w innym podmiocie udzielającym stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (tj. zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, opiekuńczo-leczniczym lub rehabilitacji leczniczej czy hospicjum) masz prawo do opieki duszpasterskiej.

W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia wskazane podmioty lecznicze mają obowiązek umożliwić Ci kontakt z duchownym Twojego wyznania.

11. Prawo do przechowywania rzeczy **wartościowych** w depozycie

Szpital oraz każdy inny podmiot udzielający stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych mają obowiązek zapewnić Ci bezpłatne przechowywanie rzeczy wartościowych w depozycie.

Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie. Dotyczy ono placówek, wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne czyli w szpitalach, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych. Koszty realizacji tego prawa ponosi ta placówka, w której pacjent przebywa.

Na czym polega **przyjęcie** rzeczy do depozytu:

- Na kartę depozytową wpisywane zostają rzeczy wartościowe, które pacjent przekazuje do depozytu.
- Pacjent otrzymuje oryginał karty depozytowej. W karcie poza informacjami dotyczącymi danych szpitala, danych pacjenta powinien zostać również zamieszczony spis oraz opis rzeczy wartościowych oddanych do depozytu.
- Karta opatrzona powinna być podpisami osoby przyjmującej depozyt.
- Rzeczy wartościowe do depozytu przyjmuje oraz wydaje z depozytu osoba wyznaczona przez kierownika zakładu.

Opis rzeczy **wartościowych** oddanych do depozytu powinien **zawierać**:

- ich cechy indywidualne,
- w szczególności nazwę, rodzaj, szacunkową wartość, barwę, markę i stan zużycia.

- w przypadku braku cech indywidualnych dokonuje się odpowiedniej adnotacji w karcie depozytowej.
Rzeczy wartościowe w depozycie przechowuje się w opakowaniu trwale zamkniętym i specjalnie oznaczonym. Opakowanie, w którym jest przechowywany depozyt, po wpisaniu do księgi depozytów, przechowuje się w sejfie albo szafie pancерnej.

Wyjątek:

W przypadku gdy pacjent jest nieprzytomny lub niezdolny do zrozumienia znaczenia informacji, osoba wyznaczona przez kierownika zakładu, niezwłocznie przyjmuje rzeczy wartościowe do depozytu.

W przypadku jeśli pacjent jest nieprzytomny lub niezdolny do zrozumienia zaznaczenia przekazywanych mu informacji przez okres dłuższy niż 24 godziny od czasu przyjęcia pacjenta do zakładu, kierownik zakładu albo osoba przez niego upoważniona informuje o przyjęciu rzeczy wartościowych do depozytu małżonka, wstępnych, zstępnych lub rodzeństwo pacjenta, a także inne osoby uprawnione, na podstawie odrębnych przepisów, do dysponowania ruchomościami pacjenta.

Jeśli pacjent odzyska przytomność zawiadamia się go o złożeniu rzeczy wartościowych do depozytu. W przypadku wyrażenia woli dalszego przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie, pacjent składa podpis na karcie depozytowej wraz z aktualną datą.

Pełna ustawa o Rzeczniku Praw Pacjenta oraz o Prawach Pacjenta
dostępna pod adresem:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20090520417/U/D20090417Lj.pdf>